

Latvijas Pašvaldību savienības un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas

SARUNU PROTOKOLS

2016.gada 6.maijā

Rīgā, Peldu ielā 25

Sarunas vada:

Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis **Andris Jaunsleinis**

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs **Kaspars Gerhards**

Sarunās piedalās:

No Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) puses:

Rinalds Muciņš	Valsts sekretārs
Jānis Eglīts	Parlamentārais sekretārs
Aivars Draudiņš	Valsts sekretāra vietnieks reģionālās attīstības jautājumos
Alda Ozola	Valsts sekretāra vietniece vides aizsardzības jautājumos
Ingūna Urtāne	Telpiskās plānošanas departamenta direktore
Raivis Bremšmits	Reģionālās politikas departamenta direktors
Uģis Bisenieks	Elektroniskās pārvaldes departamenta direktors
Evija Bistere	Investīciju politikas departamenta direktora p. i.
Gatis Ozols	Publisko pakalpojumu departamenta Elektronisko pakalpojumu nodaļas vadītājs un departamenta direktora p. i.
Daiga Vilkašte	Dabas aizsardzības departamenta direktore
Valdis Līkoste	Investīciju politikas departamenta direktora vietnieks
Kristīne Volkoviča	Ministra palīdzē
Laura Jansone	Sabiedrisko attiecību nodaļas vecākā referente

No Latvijas Pašvaldību savienības (turpmāk – LPS) puses:

Ivita Peipiņa	Padomniece reģionālās attīstības jautājumos
Andra Feldmane	Padomniece uzņēmējdarbības jautājumos
Jana Bunkus	Padomniece sabiedrisko attiecību jautājumos
Kristīne Kinča	Padomniece juridiskajos jautājumos
Aino Salmiņš	Padomnieks informācijas tehnoloģiju jautājumos
Gunta Lukstiņa	Padomniece vides jautājumos
Jānis Piešiņš	Padomnieks reģionālās attīstības jautājumos
Māris Dadzis	Ventspils novada domes priekšsēdētāja vietnieks
Guntis Gladkins	Rūjienas novada domes priekšsēdētājs
Eva Kārkliņa	Rojas novada domes priekšsēdētāja
Guntis Gladkins	Rūjienas novada domes priekšsēdētājs
Signe Grūbe	Ropažu novada domes Administrācijas vadītāja
Normunds Štoferts	Kandavas novada domes priekšsēdētājs
Laila Stapkeviča	Bauskas novada domes projektu vadītāja

Lelde Ābele	Vidzemes plānošanas reģiona speciāliste
Vineta Lapsele	Priekuļu novada domes projektu vadītāja
Fjodors Puņeiko	Priekuļu novada domes izpilddirektors
Indulis Zariņš	Tukuma novada deputāts
Jānis Olmanis	Kocēnu novada domes priekšsēdētājs
Evija Nagle	Kocēnu novada domes deputāte
Gints Kaminskis	Auces novada domes priekšsēdētājs
Gundars Važa	Engures novada domes priekšsēdētājs
Gints Kukainis	Smiltenes novada domes priekšsēdētājs
Jānis Dmitrijevs	Viesītes novada domes priekšsēdētājs
Valdis Bārda	Alojas novada domes priekšsēdētājs

Protokolē:

Dzintra Muzikante	VARAM Pašvaldību departamenta Pašvaldību pārraudzības un metodikas nodaļas vecākā eksperte
Solvita Vaivode	VARAM Pašvaldību departamenta Pašvaldību pārraudzības un metodikas nodaļas vecākā eksperte

Sarunas sāk plkst.: 10:00

Darba kārtība:

1. Pašvaldības loma uzņēmējdarbības attīstībā un pieejamie finanšu resursi:
 - a. valdības deklarācijas uzdevumi un to risināšana;
 - b. investīciju programma;
 - c. plānošanas reģionu loma.
2. VARAM pārraudzībā esošo ES fondu ieviešanas progress, laika grafiks u.c. aktuālie jautājumi.
3. Reģionālās attīstības uzraudzība.
4. Dabas aizsardzības līdzsvarošana ar teritoriju sociāli ekonomisko attīstību, piemēri.
5. Autotransporta pārvietošanās un stāvēšanas kontroles Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā.
6. Ūdenssaimniecības attīstība. Atbalsts aglomerācijām zem un virs 2000. Padomes Direktīvas 91/271/EEK par komunālo notekūdeņu attīrīšanu prasībām izpilde un izpildes prognozes.
7. Elektroniskās pārvaldes aktualitātes, t.sk. VPKAC koncepcijas realizācija un KAC finansējums.
8. Par informatīvo ziņojumu "Par bēgļu un personu ar alternatīvo statusu uzņemšanas un sociālekonomiskās iekļaušanas pasākumu ietekmi uz pašvaldību budžetiem, atbilstoši pašvaldību faktiskajiem izdevumiem".

1. **Pašvaldības loma uzņēmējdarbības attīstībā un pieejamie finanšu resursi:**
 - a. **valdības deklarācijas uzdevumi un to risināšana;**
 - b. **investīciju programma;**
 - c. **plānošanas reģionu loma**

VARAM viedoklis:

- a. valdības deklarācijas uzdevumi un to risināšana

Iekļauts uzdevums, kas paredz paplašināt pašvaldību iespējas izmantot dažādus instrumentus uzņēmējdarbības veicināšanai. VARAM sagatavos priekšlikumus normatīvo aktu

uzlabojumiem, kas dotu pašvaldībām plašākas iespējas sniegt atbalstu uzņēmējiem, un iesniegs MK informatīvo ziņojumu par veicamajām izmaiņām normatīvajā regulējumā.

Ziņojuma ietvaros tiks aplūkotas nepieciešamās normatīvo aktu izmaiņas, lai veicinātu pašvaldības īpašumā esošo nekustamo īpašumu nodošanu nomā komersantiem saimnieciskās darbības veikšanai. Ziņojumā tiks izvērtēta iespēja pašvaldībām sniegt aizdevumus, garantijas vai galvojumus MVU saimnieciskās darbības uzsākšanai vai paplašināšanai.

LPS viedoklis:

1. Apzinoties, pašreizējās tendences ekonomiskajā aktivitātē un privāto investīciju piesaistē, vietējo uzņēmumu attīstībā un to ka tuvākā laikā uzņēmējdarbības infrastruktūrā un industriālo teritoriju attīstībā tiks ieguldīti virs 300 milj. euro, nepieciešams strādāt pie sekojošiem atbalsta pasākumiem:

- Izstrādāt rīcības soļus kā piesaistīt jaunus uzņēmējus un ražotājus Latvijas pašvaldībās, attīstot partnerības un sadarbības projektus,
- PR & Mārketinga instrumentu izstrāde, kas būtu uz biznesa attīstību un uz rezultātu orientēta un ietvertu teritoriju un pakalpojumu virzīšanu un popularizēšanu starptautiskos tirgos;
- Izstrādāt pasākumu plānu, kā attīstīt biznesu lauku vidē un panākt zemu ienākumu teritoriju izaugsmi veicinot ilgtspējīgas transporta sistēmas attīstību un darbaspēka mobilitāti;
- Skaidrot valsts atbalsta jautājumus un paplašināt pašvaldības iespējas piedalīties komercdarbībā.
- VARAM steidzami virzīt uz Valdību jautājumu par papildus 27 milj. euro piešķiršanu novadiem (28 projekti no 83) jau šajā – 2016.gadā, kuru projektus SAM 3.3.1.aktivitātes 3.kārtā neatbalstīja nepietiekama finansējuma dēļ, lai gan tie atlasē atbilda visiem kritērijiem

b. investīciju programma

Uzņēmējdarbības atbalstam VARAM īsteno specifisko atbalsta mērķi 3.3.1. „Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” un specifisko atbalsta mērķi 5.6.2. „Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām”.

Šā gada 23.martā Reģionālās attīstības koordinācijas padomē (RAKP) tika veikta priekšatlase SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2. 9 pilsētām, 21 reģionālās nozīmes centram un Latgales reģionam.

Savukārt šā gada 8.aprīlī RAKP tika veikta priekšatlase SAM 3.3.1. 89 novadiem, kur tika sasniegti ļoti augsti rezultāti

Republikas pilsētām un 21 reģionālas nozīmes attīstības centriem, Latgales pašvaldībām jāprecizē Attīstības programmas līdz 25.04.2016. Novadu pašvaldībām (89 novadu grupa) SAM 3.3.1. 3.atlases kārtas ietvaros jāprecizē projektu ideju koncepti līdz 22.04.2016.

Valdības rīcības plānā VARAM ir dots uzdevums – izveidot mērķdotāciju pašvaldībām (apstiprināti MK noteikumi novirzot 3% uzņēmumu ienākuma nodokli), kuras ietvaros līdz 2018.gadam atbalstīti komersanti, plānojot 240 jaunu darba vietu izveidi un privātās investīcijas 10 000 000 euro apmērā. Varam gatavo informatīvo ziņojumu atbilstoši šim uzdevuma - uzdevuma izpildes termiņš 31.12.2017. Pēc valdības lēmumam par iepriekš minēto ziņojumu, tiks pabeigta noteikumu projekta virzība.

Izmantojot SAM 3.3.1. un SAM 5.6.2.

LPS viedoklis:

Izstrādāt mērķdotācijas pašvaldībām un VARAM sagatavot grozījumus Ministru kabineta 2013.gada 16.aprīļa noteikumos Nr.207 „Kārtība, kādā pašvaldībām piešķir mērķdotācijas investīcijām, kā arī to izlietošanas un uzraudzības kārtība», paredzot konkrētu finansējumu šai mērķdotācijai 2017.gadā.

c. plānošanas reģionu loma

Likumprojekts „Grozījums Reģionālās attīstības likumā” sagatavots, pamatojoties uz MK 2015.gada 4.augusta sēdē doto uzdevumu, kas paredz VARAM sagatavot un iesniegt MK grozījumu Reģionālās attīstības likumā, papildinot plānošanas reģionu kompetenci ar jauno funkciju – uzņēmējdarbības veicināšana plānošanas reģiona teritorijā. Likumprojekts šobrīd tiek skatīts Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas sēdē, pirms otrā lasījuma.

Ņemot vērā Reģionālās politikas pamatnostādnes noteiktos uzstādījumus attiecībā uz plānošanas reģionu lomas stiprināšanu uzņēmējdarbības veicināšanā, kā arī balstoties uz veiksmīgajiem Latgales uzņēmējdarbības centra pilotprojekta rezultātiem, visos plānošanas reģionos 2015.gada 2.ceturksnī tika izveidoti uzņēmējdarbības centri.

Reģionu uzņēmējdarbības centru darbība šobrīd tiek nodrošināta no plānošanas reģioniem pamatdarbības nodrošināšanai piešķirtā valsts budžeta finansējuma. Vienlaikus šogad atkarībā no valsts budžeta iespējām plānots sniegt priekšlikumu par papildus finansējuma piesaisti. Tāpat plānots piesaistīt Norvēģijas finanšu instrumenta finansējumu plānošanas reģionu uzņēmējdarbības centriem. Jau šobrīd plānošanas reģioni īsteno vai plāno īstenot uzņēmējdarbību veicinošos projektus, piemēram, bioekonomikas veicināšanai, tūrisma attīstībai, mazo ostu darbības aktivizēšanai, radošo industriju komercializācijai, mājražotāju atbalstam, mārketinga aktivitāšu ieviešanai, darbaspēka kvalifikācijas paaugstināšanai u.c..

LPS viedoklis:

Būtiska ir plānošanas reģiona lomas stiprināšana un konkrētā reģiona attīstības plānošanas un koordinācijas pilnveide. Tāpat ir konstatēts, ka plānošanas reģiona darbībā problēmas veidojas gan no neskaidras reģionālas politikas, gan no finansējuma nepietiekamības, kur tieši nepietiekamais finansējums ir sekas tam, ka plānošanas reģionu iespējas nenosedz visus ar attīstību saistītu jautājumu risināšanu. Papildus kā risks būtu minams tas, ka plānošanas reģioni savas funkcijas izpilda iesaistoties no viena projekta citā un iegūtais projekta finansējums tiek izmantots arī pamata uzdevumu izpildei.

LPS un VARAM vienojas:

1. Sagatavot ziņojumu par pašvaldību iespējām atbalstīt uzņēmējdarbību (nekustamā īpašuma nomas jautājumi, pašvaldību iespējas izsniegt aizdevumus un garantijas vai galvojumus u.c.).

2. Turpināt ieviest ES fondu programmas uzņēmējdarbības attīstībā un meklēt risinājumus finansējuma palielināšanai, t.sk. virzīt uz valdību sekojošus papildus finanšu atbalsta instrumentus pašvaldībām uzņēmējdarbības veicināšanai:

a. par mērķdotācijas atjaunošanu sākot ar 2017.gadu. Precizēt Ministru kabineta 2013.gada 16.aprīļa noteikumos Nr.207 „Kārtība, kādā pašvaldībām piešķir mērķdotācijas investīcijām, kā arī to izlietošanas un uzraudzības kārtība" un paredzēt investīciju projektu realizāciju 2017.gadā.

3. Nepieciešams atbalsts pašvaldību un plānošanas reģionu uzņēmējdarbības kapacitātes stiprināšanai (it īpaši valsts atbalsta piemērošanā un pašvaldību marketinga jautājumos). Paredzēt šai aktivitātei kā finansējuma avotu jauno Norvēģijas finanšu instrumentu.

LPS un VARAM nevienojas:

LPS uztur savu prasību - par papildus finansējumu pašvaldībām 2016.gadā. - VARAM steidzami virzīt uz Valdību jautājumu par virs-saistībām 2016.gada budžetā 27 milj. euro apmērā, lai varētu piešķiršanu finansējumu novadiem (28 projekti no 83), kuru projektus

SAM 3.3.1.aktivitātes “ „Palielināt privāto investīciju apjomu nacionālas un reģionālas nozīmes centros, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbībai nozīmīgā infrastruktūrā atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām” 3.kārtā neatbalstīja nepietiekama finansējuma dēļ, lai gan tie atbilda visiem kritērijiem

2. VARAM pārraudzībā esošo ES fondu ieviešanas progress, laika grafiks u.c. aktuālie jautājumi

VARAM viedoklis:

2014.-2020.gada plānošanas periodā VARAM pārziņā ir 9 specifiskie atbalsta mērķi ar kopējo ES fondu finansējumu 689,8 miljoni euro (Kohēzijas fonds un ERAF) + 48,9 miljoni valsts budžeta virs-saistības vides aizsardzības, reģionālās attīstības un informācijas un komunikāciju tehnoloģiju jomās.

Pašvaldībām būtiskākās investīcijas plānotas reģionālās attīstības jomā – ES fondu finansējums 326,9 milj. euro + 48,9 miljoni valsts budžeta virs-saistības tiks ieguldīti teritoriju revitalizācijā nacionālās un reģionālās nozīmes izaugsmes centru, kā arī Latgales reģiona attīstības veicināšanai, uzņēmējdarbības publiskās infrastruktūras un pašvaldību ēku energoefektivitātes uzlabošanā visās pašvaldību grupās. Teritoriju revitalizācijas un uzņēmējdarbības publiskās infrastruktūras jomā projektu atlasī plānots uzsākt no šā gada maija, bet energoefektivitātes jomā – no šā gada jūnija 1.atlases kārtai (no š. g. septembra – 2.atlases kārtai).

Attiecībā uz pēdējiem grozījumiem, norādām, ka grozījumi neietekmē projektu iesniegumu priekšatlases rezultātus, ņemot vērā, ka priekšatlase jau ir notikusi (no 2016.gada 8.janvāra līdz 2016.gada 16.februārim), projekta iesniedzēji jau ir noteikti ierobežotas projekta iesnieguma atlases veidā (Reģionālās attīstības koordinācijas padomes š.g. 8.aprīļa sēdes lēmums) un nav paredzēts pārskatīt priekšatlases ietvaros saņemtos projektu ideju konceptu vērtējums. Iznākuma rādītāju attiecināmības perioda pagarināšana nodrošina iespēju iesniegt projektus tām pašvaldībām, kuras bija gatavas iesniegt projektus līdz š.g.maija beigām, bet tas nav bijis iespējams, jo projektu iesniegumu atlase netika izsludināta tāpēc, ka nav saņemts Eiropas Komisijas apstiprinājums par MK noteikumu atbilstību valsts atbalsta nosacījumiem. VARAM sadarbībā ar Finanšu ministriju MK noteikumus pirmo reizi nosūtīja Eiropas Komisijai saskaņošanai 2015.gada 6.novembrī, savukārt 2016.gada februārī, aprīlī un maijā Eiropas Komisijai tika nosūtīta papildus informācija par MK noteikumu nosacījumiem. Ievērojot vienlīdzības principu, grozījums MK noteikumos par iesniegšanas termiņu attiecas uz visiem tiem pretendentiem, kuru projektu koncepti tika apstiprināti. Lai mazinātu ERAF apguves risku, ir būtiski dot iespēju pašvaldībām, kuru idejas tika atbalstītas projektu ideju konceptu priekšatlāsē, iesniegt un īstenot izstrādātos augstas gatavības projektus.

Vides aizsardzības jomā galvenās investīcijas, kuru labuma guvēji būs pašvaldības un to iedzīvotāji, paredzētas kanalizācijas tīklu paplašināšanā (126,6 miljoni euro), plūdu draudu novēršanā (28,9 miljoni euro; abās iepriekšminētajās jomās projektu atlasī plānots uzsākt indikatīvi no š. g. jūlija), kā arī atkritumu dalītās vākšanas, pārstrādes un reģenerācijas infrastruktūras attīstībā (41,34 miljoni euro; projektu atlasī plānots uzsākt indikatīvi no š. g. oktobra), un infrastruktūras izbūvei un rekonstrukcijai *Natura 2000* teritorijās (3,4 miljoni euro; projektu atlase – indikatīvi no š. g. augusta).

Detalizēta informācija par VARAM pārziņā esošo 2014.-2020.gada plānošanas perioda SAM plānoto ieviešanas grafiku, t.sk., ieviešanas nosacījumu sagatavošanas gaitu un plānotajiem turpmākajiem soļiem projektu atlasī uzsākšanai ir sniegta pielikumā pievienotajā tabulā “Eiropas Savienības fondu 2014.-2020.gada SAM ieviešanas nosacījumu sagatavošanas un ieviešanas uzsākšanas aktuālais statuss”.

Attiecībā uz valsts atbalsta jautājumiem, tie būtu skatāmi katrā atbalsta programmā, piemērojot pašvaldību ieguldījumam atbilstošo valsts atbalsta regulējumu. Kapacitātes atbalsts pašvaldībām tiks nodrošināt pie 1.jautājuma.

LPS viedoklis:

Saistībā ar to, ka tiek pagarināts projektu iesniegšanas termiņš uz 2016.gada 1.decembri SAM 3.3.1. „Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām” un SAM 5.6.2. „Teritoriju revitalizācija, reģenerējot degradētās teritorijas atbilstoši pašvaldību integrētajām attīstības programmām” un šobrīd tiek veikti grozījumi attiecīgos MK noteikumos, dažas pašvaldības ir izteikušas pretenzijas. Pašvaldību pretenzijas pamatojas uz to, ka mainot MK noteikumos ietvertos nosacījumus procesa vidū, kad jau ir veikta projektu konceptu priekšatlase, ir uzskatāma par nekorektu rīcību pret pašvaldībām un pārkāpj tiesiskās paļāvības principu, kas nosaka, ka valsts iestādēm ir jābūt konsekventām savā darbībā attiecībā uz to izdotajiem normatīvajiem aktiem, jāievēro tiesiskā paļāvība, kas personām varētu rasties uz konkrētā normatīvā akta pamata;

LPS uzskata, ka VARAM steidzami jāvirza uz Valdību jautājumu par papildus 27 milj. euro piešķiršanu novadiem, kuru projektu SAM 3.3.1.aktivitātēm nepietiekama finansējuma un netika virzītas apstiprināšanai, bet atlasē atbilda kritērijiem.

Papildus riskus ES fondu realizācijā un uzņēmējdarbības atbalsta sniegšanā, LPS ir identificējis pastiprinātos komercdarbības atbalsta ierobežojumus uzņēmējiem, pretendējot uz valsts un pašvaldību atbalstu. Tāpat pašvaldībām šobrīd ir nepieciešams pierādīt tirgus nepilnību, ievērtējot konkurences kropļošanas aizliegumu ES un izvairīties no situācijas, kad atbalsts tā saņēmējam būtu jāatmaksā kopā ar soda procentiem kur procenti maksājami no tās dienas, kad tiek pierādīts ka ir sniegts nelikumīgais atbalsts.

LPS un VARAM vienojās:

1. Skatīt risinājumus pie iepriekšējā daļā panāktās vienošanās 2.punkta
2. VARAM piesaista finansējumu, lai sadarbībā ar FM Komercdarbības atbalsta kontroles departamentu, citām nozaru ministrijām un LPS nodrošinātu kapacitātes atbalstu pašvaldībām, t.sk. sniedzot sīkāku skaidrojumu par tirgus nepilnību un valsts atbalsta regulējumu pašvaldību realizētos investīciju un uzņēmējdarbības atbalsta projektos, ietverot sekojošas sadaļas:
 - valsts atbalsta identifikācija;
 - publiskas personas pieļaujamās darbības/ aktivitātes;
 - publiskas personas atbalsta forma/ sniegšanas veidi un pieļaujamo izmaksu skaidrojums;
 - maksimālās atbalsta summas individuāliem projektiem definēšana un nepieciešamās procedūras lieliem projektiem.

3. Reģionālās attīstības uzraudzība

VARAM viedoklis:

Saskaņā ar MK noteikumiem Nr.367 “Reģionālās attīstības uzraudzības un novērtēšanas kārtība”, reģionālās attīstības uzraudzības un novērtēšanas sistēmas darbību nodrošina, izmantojot Reģionālās attīstības indikatoru moduli (turpmāk – RAIM).

RAIM pilnveidošanai 2015.gadā izmantots finansējums 35 900 euro apmērā no Latvijas Pašvaldību savienības projekta „Lietpratīga pārvaldība un Latvijas pašvaldību veikspējas uzlabošana”. Projekta ietvaros veikti šādi RAIM papildinājumi: sistēmas pielāgošana 2014.-2020.g. plānošanas perioda datu strukturai; 2007.-2013.g. un 2014.-2020.g. plānošanas periodu datu savietošana; izmaksātā finansējuma atspoguļošana pa aktivitātēm/apakšaktivitātēm un SAM, kā arī pa atbalsta jomām u.c. griezumos; atspoguļots projektu saraksts pašvaldību dalījumā.

RAIM attīstībai nākotnē sagatavoti konceptuālie priekšlikumi par RAIM attīstību un funkcionalitātes paplašināšanu darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 2.2.1.specifiskā atbalsta mērķa “Nodrošināt publisko datu atkalizmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību” ietvaros plānotajā projektā par teritoriālās attīstības plānošanas procesu un informācijas sistēmu attīstību.

2016.gadā VARAM un VRAA sadarbībā ar FM, LPS sagatavos izvērtējumu par ES struktūrfondu un Kohēzijas fonda ikgadējā izvērtēšanas plāna 2016.gadam tēmu “2007.-2013. gada plānošanas perioda ES fondu ieguldījumu analīze teritoriālajā griezumā”. Izvērtējuma sagatavošanas termiņš paredzēts līdz septembra beigām.

Tostarp, VARAM sākot ar 2016.gadu sagatavos analītisko ziņojumu par ES ieguldījumiem un uzraudzības rādītājiem Latvijas administratīvajās teritorijās, tostarp ietverot arī analīzi par ES fondu 2014.-2020.gada plānošanas periodā faktisko ieguldījumu izlietojuma analīzi teritoriju dalījumā SAM ietvaros – reģionos, attīstības centros un pārējās pašvaldībās.

LPS viedoklis:

VARAM šobrīd regulāri neveic reģionālās attīstības uzraudzību un katru gadu to neizvērtē. LPS uzskata, ka lai arī jau ceturto gadu nezināk gadagrāmata “reģionu attīstība Latvijā”, VARAM ar RAIM palīdzību ir jāveic reģionālās attīstības uzraudzība un jāzin, kā arī jāinformē Saeima, MK un sabiedrība, kādi procesi notiek teritorijās un vai ministrijas realizētā politika ir devusi vajadzīgos rezultātus.

Tādēļ LPS uzskata, ka katru gadu saskaņā ar MK noteikumiem Nr.367 “Reģionālās attīstības uzraudzības un novērtēšanas kārtība”, VARAM ir jāizstrādā pārskats par iepriekšējo gadu reģionālās attīstības jomā, tas jāpublicē un ar to jāiepazīstina pašvaldības.

Ir izveidots speciāls rīks informācijas apkopošanai no pašvaldībām, tādējādi no tā ir iespējams iegūt informāciju par pašvaldībām.

LPS un VARAM vienojas:

1. LPS nodrošināt iespējas VARAM izmantot pašvaldību viedokļu noskaidrošanai LPS izveidoto pieredzes apmaiņas tīklu.

2. Katru gadu pavasarī LPS Reģionālas attīstības un sadarbības komitejas sēdē iepazīstināt ar pārskatu par reģionu attīstību Latvijā iepriekšējā gadā.

3. Aktualizēt informāciju VRAA un VARAM mājaslapā un par to regulāri informēt sabiedrību.

4. Dabas aizsardzības līdzsvarošana ar teritoriju sociāli ekonomisko attīstību, piemēri

VARAM viedoklis:

VARAM sadarbojoties ar pašvaldību, virzīs tālāk Ķemeru nacionālā parka noteikumu projektu, pašlaik vēl turpinās projekta saskaņošanu. Pēc pašreizējās informācijas ir skaidrs, ka projekts tiks virzīts kā nesaskaņots (gan kapu jautājums, gan medību aspekti un iespējams meža apsaimniekošanas plāni);

Sanāksmē 26.04.2016. par aizsargājamā ainavu apvidus Vecpiebalga dabas aizsardzības un apsaimniekošanas plānu tika panākta vienošanās ar pašvaldības pārstāvjiem, ka teritorijas zonējums netiek mainīts un individuālie MK noteikumi netiek virzīti līdz nav pabeigta īpaši aizsargājamo biotopu kartēšana. Par dabas aizsardzības un apsaimniekošanas plānu vēl nepieciešams pašvaldības atzinums.

Šajā gadā ir apstiprināti vairāki dabas aizsardzības plāni (DA plāni), kuru izstrādes laikā ir bijusi pozitīva sadarbība ar pašvaldībām un tās nav iebildušas pret DA plānā paredzētajiem pasākumiem: DL "Zvārde"; DL "Ukru gārša"; DL "Jaunanna"; DL "Pilskalnes Siguldiņa"; AAA "Augšzeme"; DL "Druviņu tīrelis"; DL "Nagļu un Ansiņu purvs"; DL "Pluču tīrelis"; DL "Maņģenes meži"; DL "Ruņupes ieleja". Tuvākajā laikā tiks apstiprināti DA plāni AAA "Adaži", AAA "Veclaicene", DP "Bernāti".

Kā pozitīvus sadarbības piemērus var minēt DA "Bernāti" DA plānu (sadarbība ar Nīcas novada pašvaldību), AAA "Veclaicene" (Alūksnes novada pašvaldība), AAA "Augšzeme" (Daugavpils novada pašvaldība).

Vairākas pašvaldības pašas ir meklējušas iespēju piesaistīt finansējumu un izstrādāt DA plānus, piemēram, Talsu novada pašvaldība ir pasūtījusi DP "Talsu pauguraine" izstrādi un veiksmīgi to izmantojusi novada teritorijas plānojuma izstrādē, plānojot un pamatojot teritorijas funkcionālo zonējumu (atļauto izmantošanu).

Biotopu kartēšanā tiek apzināti mērķi aizsargājamo biotopu izplatībai un kvalitātei. Biotopu apzināšana tiek veikta saskaņā ar septiņiem principiem.

LPS viedoklis:

Dabas aizsardzības plānu izstrāde un aizsargājamo biotopu kartēšana. Izstrādājot dabas aizsardzības plānus (DAP), jo rūpīgāk to ietvaros tiek meklēti aizsargājami biotopi, jo vairāk tie tiek atrasti, arvien biežāk „svaru kausos” nostājas aizsargājamo biotopu aizsardzība pret teritorijas sociāli ekonomisko attīstību un iedzīvotāju labklājību. Atrodot jaunus biotopus, DAP ar tajā noteiktiem jauniem ierobežojumiem paredz veidot plašākās aizsardzības un stingrāku režīmu teritorijās, neskatoties uz pastāvošo normatīvo regulējumu. Praksē no plānu izstrādātāju puses DAP tiek virzīts kā noteicošāks par sabiedrības līdzdalību ceļā izstrādātu un apstiprinātu pašvaldības teritorijas plānojumu, tādejādi nākotnē radot neapreķināmus zaudējumus zemju un mežu īpašniekiem, uzņēmējiem, pašvaldībai.

Negatīvie piemēri: DAP izstrāde dabas parkam "Abavas senleja", AAA Vecpiebalga, u.c.

Piemērs. AAA "Vecpiebalga" ietvēra dabas liegumu "Sproģi" – 40 ha. AAA "Vecpiebalga" DAP tiek piedāvāts izveidot jaunas zonas: dabas lieguma - 204,45ha, dabas parka - 295,05ha, ainavu aizsardzības (AAZ) 8076,6 ha un neitrālā zona (NZ) 402,75 ha. DAP tiek piedāvāts AAA "Vecpiebalga" iepriekš noteikto dabas liegumu „Sproģi” integrēt dabas lieguma zonā. DAP izstrādes rezultātā stingrāku funkcionālo režīma zonu palielinājums: 40 pret 499,5 ha - 12 reizes vairāk stingrāka režīma teritoriju.

Labais sadarbības piemērs: Ovišu dabas lieguma DAP. LPS lūdz, Ovišu dabas lieguma individuālos aizsardzības un izmantošanas noteikumus, kurus VARAM plāno sagatavot otrajā pusgadā, sagatavot ātrākā laika periodā.

Konfliktsituācija Ķemeru nacionālajā parkā. Nepieciešams stingrs VARAM atbalsts Ķemeru Nacionālā parka, Lapmežciema pagasta jauno Ragaciema kapu, kuri noteikti pašvaldības teritorijas plānojumā, izveides iespējamībai. Vides institūcijas nav iebildušas teritorijas plānojuma apstiprināšanai. Šobrīd ĶNP individuālo MKN grozījumu izstrādes laikā, pretēji iedzīvotāju viedoklim, Ragaciema kapu novietnei/izveidei iebilst vides aizsardzības organizācijas.

LPS un VARAM vienojas:

1. Izstrādājot DAP tiks ievērots paļāvības princips, tiks izvērtēti apstiprinātie pašvaldības teritorijas attīstības plānošanas dokumenti. Pašvaldību būtisku iebildumu gadījumā, ĪADT

zonējums netiks mainīts, individuālie MK noteikumi netiks virzīti līdz visā valsts teritorijā nebūs veikta īpaši aizsargājamo biotopu kartēšana un veikta tās rezultātu analīze.

2. VARAM radīs iespēju Ovīšu dabas lieguma individuālos aizsardzības un izmantošanas noteikumus sagatavot pēc iespējas ātrākā laika periodā šī gada laikā.

3. VARAM atbalstīs ĶNP individuālo MKN noteikumu virzību, atbalstot zemes kategorijas maiņu Jauno Ragaciema kapu izveidei.

LPS un VARAM nevienojas:

LPS uztur savu viedokli - VARAM veicot biotopu kartēšanu, ir jānodrošina, ka tās rezultātā netiks radīti zaudējumi tautsaimniecībai – zemju un mežu īpašniekiem, uzņēmējiem, pašvaldībai, samazinātas lauksaimniecībā un mežsaimniecībā izmantojamās platības

5. Autotransporta pārvietošanās un stāvēšanas kontroles Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā

VARAM viedoklis:

Zemes pārvaldības likumā 15.panta otrajā daļā noteikts, ka vietējā pašvaldība ir valdītājs tās administratīvajai teritorijai pieguļošajiem jūras piekrastes ūdeņiem, kā arī tās administratīvajā teritorijā esošajai jūras piekrastes sauszemes daļai. Minētā likuma 15.panta piektajā daļā noteikts, ka vietējā pašvaldība gādā par tās valdījumā esošo jūras piekrastes ūdeņu un jūras piekrastes sauszemes daļas labiekārtošanu.

Saskaņā ar Vides aizsardzības likuma 22.panta pirmo un otro daļu pašvaldības pilnvarotas institūcijas (amatpersonas) realizē kontroli pār mehānisko transportlīdzekļu pārvietošanās noteikumu ievērošanu Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā – faktiski sastādot administratīvā pārkāpuma protokolu – paziņojumu (ievērojot Vides aizsardzības 22.panta pirmajā daļā un otrajā noteiktās kontroles tiesības vides jomā).

Pašvaldības pilnvarotajām institūcijām saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā (turpmāk – LAPK) 211.³ pantu ir tiesības sastādīt protokolu, bet administratīvo pārkāpuma lietu par LAPK 57.³ pantā noteiktajiem administratīvajiem pārkāpumiem šobrīd praktiski izskata un administratīvos sodus saskaņā ar LAPK 231.pantu uzliek VVD amatpersonas.

Autotransporta pārvietošanās un stāvēšanas kontroles Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā funkcijas nodošana pašvaldībām ieguvums būtu, ka kontrole tiek pārņemta vienas institūcijas kompetencē. Proti, viena institūcija (pašvaldība) sastāda protokolu un izskata administratīvo pārkāpuma lietas par apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpumiem Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā.

Lai autotransporta pārvietošanās un stāvēšanas kontroles funkciju Baltijas jūras un Rīgas jūras līča krasta kāpu aizsargjoslā nodotu pašvaldībai, ir jāveic grozījumi Vides aizsardzības likumā un LAPK.

Šos grozījumus nav lietderīgi veikt šobrīd, ņemot vērā, ka 2017.gadā LAPK zaudēs spēku. Grozījumus Vides aizsardzības likumā būtu jāveic paralēli, stājoties spēkā Administratīvo pārkāpumu procesa likumam.

LPS viedoklis:

VARAM rosina jaunu funkciju, bez finanšu atbalsta, nodošanu Piekrastes pašvaldībām:

- Autotransporta pārvietošanās un stāvēšanas kontroli krasta kāpu aizsargjoslā,
- Zvejas atļauju (licenču) izsniegšana.

Ar Zemes pārvaldības likuma spēkā stāšanās dienu (01.01.2015.) pašvaldības ir publisko ūdeņu valdītājs, bet ne krasta kāpas aizsargjoslas valdītājs.

Zemes pārvaldības likuma anotācijā tika atspoguļoti izdevumi, kas pašvaldībām radīsies par pludmales apsaimniekošanu, un VARAM 2015. gada budžeta plānošanas ietvaros iesniedza jauno politikas iniciatīvu, kurā tika pieprasīti papildus līdzekļi piekrastes apsaimniekošanai 1,45

milj. euro apmērā. MK tā netika atbalstīta. Jautājums tika izvirzīts pagājušā gada LPS un VARAM sarunās, un LPS un MK sarunās, tajās tas tika noraidīts ar argumentu, ka atbalsts jāmeklē SAM 5.5.1. ietvaros, pēc būtības izsakot absurdu argumentu, jo SAM 5.5.1. ir pavisam cits mērķis kā piekrastes publisko ūdeņu praktiskie apsaimniekošanas jautājumi, piem., atkritumu vākšana pludmalē.

Šobrīd jau ir daudzas funkcijas, kuras pašvaldības veic pārvaldot Piekrasti, piem., atkritumu savākšana un izskaloto roņu apglabāšana, peldvietu labiekārtošana, u.c. un kas prasa ievērojamu finansējumu Ievērtējams, ka 2 km jūrā teritorijas nodošana piekrastes pašvaldību valdījumā ir būtiski palielinājusi Piekrastes pašvaldību pārvaldības teritorijas, dažām gar piekrasti lineārām pašvaldībām gandrīz 2 reizes.

LPS uzskata, ka pirms LPS atbild uz šiem VARAM jaunajiem priekšlikumiem, ir nepieciešams izvirzītos jautājumus izskatīt Latvijas Piekrastes pašvaldību apvienībā un VARAM jārod citi atbalsta līdzekļi, ārpus valsts budžeta, solītā atbalsta un jauno izvirzīto funkciju atbalstam, piemēram, jāizskata jautājums par dabas resursu nodokļa pārdali par labu pašvaldībām publisko ūdeņu apsaimniekošanai u.c. un no jauna plānoto funkciju pildīšanai vai, piemēram, kritušo dzīvnieku utilizācijas radītās izmaksas varētu finansēt no līdzekļiem neparedzētiem gadījumiem saskaņā ar MK noteikumiem Nr.1644 „Kārtība, kādā pieprasa un izlieto budžeta programmas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” līdzekļus.

LPS un VARAM vienojas:

1. LPS pieņem zināšanai VARAM vēlmi nodot jaunas funkcijas piekrastes pašvaldībām un nodos šos priekšlikumus LPS ietvaros darbojošās Latvijas Piekrastes pašvaldību apvienības (LPPA) izskatīšanai.

2. Turpmākās trīspusējās sarunās - VARAM, ZM, LPS - pēc jautājuma apspriešanas LPPA, apspriest zvejas atļauju (licenču) izsniegšanas funkciju nodošana pašvaldībām, uzklauset ZM viedokli.

LPS un VARAM nevienojas:

LPS uztur prasību - VARAM jārod iespēja rast valsts atbalsta risinājumus un, t.sk. papildus finansējumu, kā norādīts Zemes pārvaldības likuma anotācijā, Piekrastes pārvaldībai.

6. Ūdenssaimniecības attīstība. Atbalsts aglomerācijām zem un virs 2000. Padomes Direktīvas 91/271/EEK par komunālo notekūdeņu attīrīšanu prasībām izpilde un izpildes prognozes

VARAM viedoklis:

Notekūdeņu Direktīvas prasības attiecas uz 89 aglomerācijām un to ieviešanas gala termiņš bija 2015.gada 31.decembris.

2014.-2020.gada plānošanas perioda ietvaros investīcijas ūdenssaimniecībā tiks veiktas 5.3.1. specifiskā atbalsta mērķa „Attīstīt un uzlabot ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas pakalpojumu kvalitāti un nodrošināt pieslēgšanas iespējas”.

SAM 5.3.1. pieejamais Kohēzijas fonda finansējuma apmērs – 126,6 milj. euro ar atbalsta intensitāti – 85%, no kura līdz 2018.gadam pieejams finansējums 118 milj. euro.

SAM 5.3.1. ietvaros primāri tiek paredzētas investīcijas centralizētās notekūdeņu sistēmas paplašināšanai.

Lai sagatavotu SAM 5.3.1. projektu sarakstu, VARAM veica investīciju projektu priekšatlasi divos posmos, kurā pamatojoties uz 89 sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēju sniegto informāciju un atbilstoši noteiktiem kritērijiem, ir veikta aglomerāciju investīciju vajadzību izvērtēšana un prioritizēšana pēc saņemto punktu skaita pa prioritārajām aglomerāciju grupām.

Atbilstoši MK noteikumu projektam ir paredzēts SAM 5.3.1. īstenot ierobežotas projektu iesniegumu atlases veidā četrās kārtās.

Ņemot vērā iepriekšminēto, 2014.-2020.gada ES fondu plānošanas perioda ietvaros finansējuma pietiekamības gadījumā investīcijas varētu tikt veiktas tikai tajās apdzīvotās vietās ar $CE < 2000$, kurās saskaņā ar upju baseinu apsaimniekošanas plānos noteikto, ir jāveic papildu pasākumi notekūdeņu attīrīšanas iekārtu uzlabošanai, lai nodrošinātu ES prasībām atbilstošu notekūdeņu attīrīšanu un uzlabotu riska ūdens objektu vides stāvokli.

Šis pasākums ir noteikta kā ceturrtā ūdenssaimniecības attīstības prioritāte, jo apdzīvotās vietas ar $CE < 2000$ nav iekļautas Komunālo notekūdeņu direktīvas tvērumā, un, saskaņā ar Eiropas Komisijas izteiktajām norādēm 2014.-2020.gada plānošanas perioda investīciju saskaņošanas procesā, no fondu līdzekļiem prioritāri ir atbalstāmas lielākās aglomerācijas, jo tās rada būtiskāko kopējo vides piesārņojumu.

Minēto apsvērumu dēļ VARAM joprojām meklē citus risinājumus nelielo apdzīvoto vietu atbalstam.

VARAM ir norādījusi uz nepieciešamību atbalstīt un iekļāvusi Latvijas kopējā vajadzību paketē nelielo apdzīvoto notekūdeņu attīrīšanas iekārtu un kanalizācijas sistēmu attīstības projektu finansēšanai no Eiropas Stratēģisko investīciju fonda. Par projekta atbalstu lems ES līmenī izveidota koordinācijas komiteja.

Bet vienlaicīgi, ņemot vērā līdzšinējo pieredzi, VARAM atsevišķos gadījumos ir secinājusi, ka esošās ūdenssaimniecības sistēmas jaudas un tīklu pārklājums būtiski pārsniedz faktiskās un aktuālās vajadzības. Tāpēc jāņem vērā, ka plānojot nelielo ūdenssaimniecības sistēmu attīstību, ir nepieciešams būtiski pārvērtēt iepriekš izstrādāto tehniski ekonomisko pamatojumu (TEP) izstrādē izmantotos pieņēmumus, jaudu prognozes un citus rādītājus, jo daudzās apdzīvotās vietās ir noticis būtisks iedzīvotāju skaita samazinājums, kas lielā mērā ietekmējis arī ekonomiskās aktivitātes nelielajās apdzīvotajās vietās.

LPS viedoklis:

Pašvaldībās samazinoties iedzīvotāju skaitam samazinās ūdenssaimniecības projektos plānotais iedzīvotāju skaits, kuriem plānots nodrošināt pieslēguma iespējas un kuri, iespējams, pieslēgsies. Pašvaldībām, ja ir būtiskas novirzes no projekta, tiek piemērotas finanšu korekcijas. Tiek meklētas dažādas izejas no situācijas. Jābūt noteiktam mehānismam, lai pašvaldībām nav jāatgriež finansējums dēļ iedzīvotāju samazinājuma emigrācijas vai citu no pašvaldības neatkarīgu, nepārvaramu (force majeure) situāciju rezultātā.

LPS rada bažas, kā tiks izpildītas Direktīvas prasības tajās 5 pašvaldībās, kuras dažādu pamatotu iemeslu dēļ, atteicās no dalības SAM ūdenssaimniecības projektu izstrādes 1.kārtā, kā arī, ka atbalsts šajā finanšu periodā nav paredzēts riska ūdensobjektiem, saskaņā ar upju baseinu apsaimniekošanas plāniem, lai nodrošinātu ES prasībām atbilstošu notekūdeņu attīrīšanu un uzlabotu riska ūdens objektu vides stāvokli, kuros ir jāveic papildu pasākumi notekūdeņu attīrīšanas iekārtu uzlabošanai.

LPS iebilst, ka pašvaldībām tiek izvirzītas pārlietu stingras prasības atskaitēm, nepārtrauktas atskaites, aptaujas un pārbaudes.

Agglomerācijās ar $CE < 2000$ trūkst finansējuma, lai sasniegtu TEP noteiktos mērķus un racionāli izmantotu objektu jaudas. Neīstenojot TEP paredzētās sekojošās kārtas, tiek radīti reāli ekonomiskie zaudējumi un kaitējums videi.

Trūkstot atbalstam ūdenssaimniecības attīstībai aglomerācijās ar $CE < 2000$, tiek padziļinātas reģionālās atšķirības. Nesakārtotas ūdenssaimniecības dēļ, zemāka vides un dzīves kvalitāte nelielās apdzīvotās vietās sekmē iedzīvotāju aizplūšanu.

VARAM jānosaka nepieciešamā atbalsta apjoms, izrietošs gan no izstrādātajiem TEP-iem.

Nepieciešams valsts atbalsts ūdenssaimniecības attīstībai – TEP-u īstenošanai aglomerācijās ar $CE < 2000$. Šajā gadā VARAM nav pietiekami aktīvi virzījies šo jautājumu, kurš tika skatīts LPS un VARAM pagājušajā gadā sarunās.

LPS un VARAM vienojas:

1. VARAM, ievērojot Ministru kabineta noteikumus „Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 5.3.1.specifiskā atbalsta mērķa „ Attīstīt un uzlabot ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas pakalpojumu kvalitāti un nodrošināt pieslēgšanas iespējas” īstenošanu” paredzēto, meklēs risinājumu, lai ūdenssaimniecību projekta iesniedzēji CE>2000 netiktu finansiāli sodīti par projektā plānoto rezultatīvo rādītāju sasniegšanu nepilnā apjomā, ja to nesasniedzšana nav saistīta ar projekta iesniedzēju sagatavoto un iesniegto projektu, to pamatojošo dokumentu un datu nepilnībām.
2. VARAM pašvaldībām lūgs tikai konkrēti un pamatoti nepieciešamo informāciju un atskaites. VARAM neapgrūtinās ar jaunām aptaujām un pārbaudēm bez būtiska pamatojuma.
3. Katru gadu VARAM un LPS sarunās izskatīt jautājumus, kas ir saistīti ar Padomes 1991.gada 21. maija direktīvas par komunālo notekūdeņu attīrīšanu ieviešanas Latvijā progresu, tai skaitā, atbilstoši sadarbības iestādes sniegtajai informācijai.

LPS un VARAM nevienojas:

LPS uztur prasību –

1. VARAM apzināt indikatīvo nepieciešamā atbalsta apjomu un rast risinājumu mazo aglomerāciju ar CE<2000 atbalstam.
2. Katru gadu turpmākajās VARAM un LPS sarunās tiks izskatīts (monitorings):
 - pieslēgumu centralizētajiem kanalizācijas tīkliem ierīkošanas progress, LV saistību pret EK, izpilde un izpildes prognozes;
 - progress ūdenssaimniecības sakārtošanā aglomerācijās ar CE<2000.

7. Elektroniskās pārvaldes aktualitātes, t.sk. VPKAC koncepcijas realizācija un KAC finansējums

VARAM viedoklis:

MK 17.11.2016. apstiprināja darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” 2.2.1.specifiskā atbalsta mērķa „Nodrošināt publisko datu atkal izmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību” 2.2.1.1.pasākuma „Centralizētu publiskās pārvaldes IKT platformu izveide, publiskās pārvaldes procesu optimizēšana un attīstība” īstenošanas noteikumus. Noteikumi paredz investīcijas publiskās pārvaldes informācijas sistēmu pilnveidei, lai uzlabotu publisko pakalpojumu sniegšanu, publiskās pārvaldes darba efektivitāti, cita starpā – nodrošinot valsts informācijas sistēmās esošo datu izmantošanu citās valsts un pašvaldību iestādēs, nepieprasot datu subjektiem iesniegt tos atkārtoti, nodrošināt valsts informācijas sistēmās uzkrājamo datu nodošanu pašvaldībām, nodrošināt pasākuma ietvaros izveidojamo vai attīstāmo sistēmu automatizētu mijiedarbības procesu izveidi ar pašvaldību informācijas sistēmām.

Aktivitātes īstenošanas koordinācijai MK noteikumi paredz izveidot IKT arhitektūras pārvaldības sistēmu, kuras ietvaros tiks nodrošināts, ka visi IKT projekti atbilst vienotai valsts IKT arhitektūrai. IKT arhitektūras pārvaldības sistēmas ietvaros VARAM kopā ar Rīgas un Ventspils pašvaldību ekspertiem uzraudzīs, lai projektos plānotās koplietošanas platformas tiktu veidotas atbilstoši 2015.gada 10.martā MK apstiprinātajai Publiskās pārvaldes informācijas sistēmu konceptuālā arhitektūrai, kā arī tam, lai projekti būtu savstarpēji integrēti un papildinoši un atbilstu pašvaldību vajadzībām gan no IS sadarbības viedokļa, gan no pamatdarbības procesu integritātes viedokļa.

Noteikumiem tika pievienots arī projektu īstenošanas 1.kārtas projektu saraksts, kurā tika iekļauti 38 projekti kopsummā par 101,65 milj. euro, un indikatīvais 2.kārtas projektu saraksts, par kura saturu un finansējuma sadalījumu tiks lemts 2017.gada beigās, ņemot vērā 1.kārtas projektu īstenošanas gaitu un rezultātus.

2015.gadā valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru (turpmāk – VPKAC) tīkla izveidei un darbības nodrošināšanai tika novirzīti valsts budžeta līdzekļi 919 739 euro

apmērā, pašvaldībām pārskaitīta dotācija 718 153,18 euro apmērā, dotācija atskaitīta kā neizlietota 42 417,28 euro apmērā.

2016.gadā VPVKAC darbības nodrošināšanai ir novirzīti valsts budžeta līdzekļi 517 611 euro apmērā.

Novadu nozīmes attīstības centros ir izveidoti 56 VPVKAC. No VPVKAC darbības sākuma šim brīdim VPVKAC tīklā pieņemti virs 10'000 pakalpojumu pieteikumu un sniegtas ~ 4'000 konsultācijas. Noslēgti trīspusējie sadarbības līgumi starp pašvaldību, VARAM un t.s. pakalpojumu groza iestādēm NVA, UR, PMLP, VDI, VID, VSAA, VZD, savukārt LAD sadarbību ar pašvaldībām uzsāk 2016.gada maijā.

MK 10.11.2015. apstiprināja VPVKAC izveidi reģionālās attīstības nozīmes centros – Balvos, Smiltēnē un Tukumā. Tukuma VPVKAC klientu apkalpošanu uzsācis 01.04.2016., Smiltēnē un Balvos VPVKAC darbu uzsāks 01.07.2016. Šajos centros valsts iestāžu struktūrvienības izvietotas kopā ar pašvaldības klientu apkalpošanas centru, organizējot vienotu klientu apkalpošanas vietu.

Detalizēta informācija par VPVKAC, to darba laiku un sniegto pakalpojumu apmēru iedzīvotājiem ir pieejama savā pašvaldībā vai valsts un pašvaldību pakalpojumu vienotajā portālā www.latvija.lv/pakalpojumucentri.

LPS viedoklis:

Valstī ir vairāk nekā 137 valsts nozīmes informācijas sistēmas un vēl vairāk informācijas sistēmu valsts pārvaldē, kas netiek uzskaitītas, bet, kas satur informāciju, kura būtu noderīga pašvaldībām to ikdienas darbu vajadzībām, nodrošinot pakalpojumus iedzīvotājiem. LPS cenšas panākt valsts un pašvaldību informācijas sistēmu datu apmaiņu un veiksmīgu abpusēju sadarbību, nodrošinot datu kvalitāti un bezmaksas pieejamību. 2014.-2020. gadu ESF projektos ir paredzēts veidot centralizētu valsts IKT pārvaldības modeli, bet tajā ir atvēlēta ļoti maza loma pašvaldībām, kas ir viens no galvenajiem partneriem datu sagatavošanā un apstrādē. Jārod iespēja pašvaldībām iesaistīties šajā modelī, izskatot iespēju Rīgas pašvaldībai deleģēt tiesības pašvaldību pamatdarbības funkciju nodrošināšanai veikt dažādu valsts institūciju datu kopu loģisku apstrādi, izmantojot personificētus datus, nodrošinot tālāku iegūtā rezultāta nodošanu pašvaldībām anonimizētu datu veidā.

VARAM vajadzētu 2014. – 2020.gada ESF projekta ietvaros, realizējot valsts IKT modeļa izveidi, paredzēt līdzekļus un sadarbības modeļus pašvaldību IS pielāgošanai un uzturēšanai cik tālu tas nepieciešams kvalitatīvai savstarpējai datu apmaiņai, kā arī, paredzot pašvaldībām, bezmaksas piekļuvi datiem no valsts pārvaldes institūcijām. Tāpat, attīstot e-pakalpojumus – veidot koplietojamus valsts un pašvaldību pakalpojumu nodrošināšanai ar vienotām platformām un vienotu izpildmehānismu, tajā pašā laikā sniedzot iespējas individuālai pakalpojumu pielāgošanai, nodrošinot to pieejamību visā valsts teritorijā.

Ik gadu pieaugot kibernetikas riskiem, pašvaldībām jārada iespējas nodrošināt savas infrastruktūras attīstību un aizsardzību, lai spētu kvalitatīvi aizsargāt personu sensitīvos datus un nepieļautu apstākļos to nelikumīgai noplūdei.

LPS un VARAM vienojas:

1. Pieņemt zināšanai LPS un VARAM sniegtos viedokļus.
2. 2014. – 2020.gada ESF projekta ietvaros, realizējot valsts IKT modeļa izveidi, VARAM nodrošināt:

- a. ministriju IKT projektos pieprasīt vērtēšanas kritēriju izpildi projektu sadarbības ar pašvaldību informācijas sistēmām nodrošināšanā, ja nepieciešams pieprasot, lai no projektu izmaksām segtu izdevumus pašvaldību informācijas sistēmu pielāgošanai,
- b. veicināt indikatīvi 2.kārtā iekļauto Rīgas pašvaldības projekta ātrāku uzsākšanu vēl pirms 2.kārtas atvēršanas, kas nodrošinātu ne tikai veiksmīgāku ministriju 1.kārtas projektu sasaisti ar pašvaldību informācijas

sistēmām, bet ļautu realizēt citas kritiski nepieciešamus programmatūru pielāgojumus informācijas apmaiņai starp pašvaldībām un valsts iestādēm, piemēram, kredītinformācijas biroju, Zemesgrāmatu (pirmpirkuma tiesību elektronizācija), potenciālās izmaiņas nekustāmā īpašuma nodokļa aprēķināšanā, laulību šķiršanas funkcionalitātes nodrošināšanā u.tt....

2. Veicināt pašvaldību piekļuvi datiem, kurus valsts pārvaldes iestādes uztur savās informācijas sistēmās, kas nepieciešami pašvaldībām savu funkciju izpildei, atbalstot pieeju, ka dati tiek nodrošināti bez maksas.

3. Veikt attiecīgus grozījumus normatīvajos aktos:

- a. lai kādai no valsts pārvaldes iestādēm (piemēram, VRAA vai Statistikas pārvaldei) būtu tiesības pašvaldību pamatdarbības funkciju nodrošināšanai veikt valsts institūciju datu kopu loģisku apstrādi izmantojot personificētus datus, nodrošinot tālāku iegūtā rezultāta nodošanu pašvaldībām anonimizētu datu veidā,
- b. lai izveidotu un nodrošinātu visām pašvaldībām standartizēta koplietošanas IKT risinājuma uzturēšanu un attīstību pašvaldību pamatdarbības funkciju nodrošināšanai un sadarbībai ar valsts informācijas sistēmām, cita starpā paredzot pienākumu likumdošanas iniciatīvu ietvaros novērtēt to ietekmi uz minētā risinājuma funkcionalitāti un paredzēt finansējumu IKT risinājuma pielāgošanai šo iniciatīvu ieviešanai.
- c. lai nodrošinātu pašvaldību koplietošanas un kiberdrošības IKT resursu un to pārvaldības kompetenču centra attīstību, deleģējot šīs funkcijas nodrošināšanu Ventspils pašvaldībai.

4. LPS nodrošina atbalstu un līdzdalību normatīvo aktu sagatavošanā un pieņemšanas procesā.

5. 2017.gadā VARAM paredzēt mērķdotāciju valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru (turpmāk – VPKAC) tīkla darbības nodrošināšanai un attīstībai 940 394euro apmērā.

6. Izstrādāt metodiku VPKAC darbības nodrošināšanas izdevumu aprēķināšanai 2017. gadam un turpmākiem gadiem.

8. Par informatīvo ziņojumu „Par bēgļu un personu ar alternatīvo statusu uzņemšanas un sociālekonomiskās iekļaušanas pasākumu ietekmi uz pašvaldību budžetiem, atbilstoši pašvaldību faktiskajiem izdevumiem”

VARAM viedoklis:

Līdz ar to Rīcības plāna personu, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība, pārvietošanai un uzņemšanai Latvijā (turpmāk – Rīcības plāns 3.21.apakšpunktā dots uzdevums VARAM sadarbībā ar Finanšu ministriju, Latvijas Pašvaldību savienību un nozaru ministrijām sagatavot informatīvo ziņojumu par bēgļu un personu ar alternatīvo statusu uzņemšanas un sociālekonomiskās iekļaušanas pasākumu ietekmi uz pašvaldību budžetiem, balstoties uz katras nozares ministrijas iesniegto VARAM informāciju par ietekmi uz pašvaldību budžetiem savā atbildības jomā un sagatavotiem priekšlikumiem pašvaldību izdevumu kompensācijai no valsts budžeta.

2016.gada 3.novembra MK protokollēmumā „Par Ministru kabineta rīkojuma projektu “Rīcības plāns personu, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība, pārvietošanai un uzņemšanai Latvijā”” 6.punktā noteikts, ka jautājumu par nepieciešamā finansējuma piešķiršanu pašvaldībām lemt, izskatot Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas sagatavoto informatīvo ziņojumu par bēgļu un personu ar alternatīvo statusu uzņemšanas un sociālekonomiskās iekļaušanas pasākumu ietekmi uz pašvaldību budžetiem, atbilstoši pašvaldību faktiskajiem izdevumiem.

Ziņojumā tiks sniegta informācija par bēgļu un personu ar alternatīvo statusu uzņemšanas un integrācijas pasākumu ietekmi uz pašvaldību budžetiem, kā arī sagatavoti priekšlikumi finansējuma pieprasīšanai no valsts budžeta programmas „Līdzekļi neparedzētiem gadījumiem” pēc pašvaldībās faktiski veiktajiem izdevumiem.

Ar vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministra rīkojumu izveidota starpinstitutionālu darba grupu, kura izvērtēs bēgļu uzņemšanas un integrācijas pasākumu ietekmi uz pašvaldību budžetiem un sagatavos priekšlikumus finansējuma pieprasīšanai no valsts budžeta.

VARAM ir sagatavojusi pieprasījumu Rīgas pilsētas domei un Ropažu novada domei par nepieciešamajiem izdevumiem par bēgļu un personu ar alternatīvo statusu uzņemšanas un sociālekonomiskās iekļaušanas pasākumu ietekmi uz pašvaldību budžetiem.

LPS viedoklis:

1. Pieņemt zināšanai, ka VARAM ir sagatavojusi pieprasījumu Rīgas pilsētas domei un Ropažu novada domei par nepieciešamajiem izdevumiem par bēgļu un personu ar alternatīvo statusu uzņemšanas un sociālekonomiskās iekļaušanas pasākumu ietekmi uz pašvaldību budžetiem.

2. Vērst uzmanību uz to, ka Rīcības plāns personu, kurām nepieciešama starptautiskā aizsardzība, pārvietošanai un uzņemšanai Latvijā paredz kompensēt faktiskos izdevumus tikai tiem bēgļiem un personām ar alternatīvo statusu ieguvušām personām, kas ieradušies Latvijā atbilstoši ES ietvaros noteiktajām saistībām patvēruma meklētāju pārvietošanā no Grieķijas un Itālijas (kvotām).

3. Noteikt, ka pašvaldību izdevumu kompensācija no valsts budžeta līdzekļiem veicama reizi ceturksnī atbilstoši atbildīgās iestādes noslēgtajam līgumam ar uzņemošo pašvaldību un pašvaldību faktiskajiem izdevumiem un kompensācija faktisko izdevumu segšanai veicama ne mazāk kā divu gadu periodā.

4. Aicināt VARAM atbalstīt LPS ierosinājumu, ka vismaz reizi ceturksnī organizējamas starpinstitutionālās darba grupas operatīvās sanāksmes, kurās piedalītos arī LPS un vismaz Rīgas un Ropažu pašvaldību pārstāvji.

LPS un VARAM vienojas:

1. Kompensēt pašvaldībām faktiskos izdevumus par visiem bēgļiem un alternatīvo statusu ieguvušām personām.

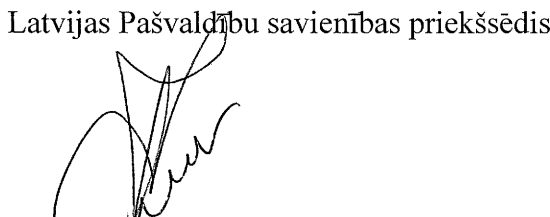
2. Nepieciešamības gadījumā organizēt starpinstitutionālās operatīvās sanāksmes, kurās piedalītos arī LPS un pašvaldību pārstāvji.

Sarunas tiek slēgtas plkst.: 14:00

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības Latvijas Pašvaldību savienības priekšsēdis
ministrs

Kaspars Gerhards

Andris Jaunsleinis